

Nátionála screenenprográmma čolleborasdávdda várás

Juohke jagi ožžot badjel 4000 olbmo Norggas borasdávdda gassa- ja bahtačolis. Jahkásaččat jápmet sullii 1500 olbmo dainna. Screenema bokte sáhtá fuomášit čolleborasdávdda, ovdal go dávda lea givssidišgohtán. Dalle buorrána vejolašvuohta das beassat.

55-jagi agi rájes bovdet du searvat nátionála screenenprográmmii čolleborasdávdda várás. Dát lea eaktodáhtolaš dearvvašvuodafálaldat.

Dán diehtujuohkinčállosis sáhtát eanet lohkat Čollescreenenprográmma birra, nu ahte ieš sáhtát árvvoštallat searvvat go dasa.

Čolleborasdávdda dagaha unnán dávdamearkkaid

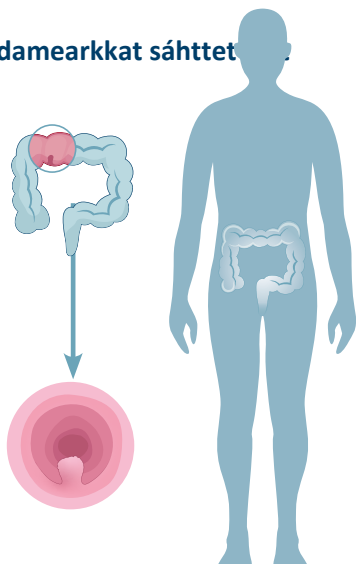
Sii geat čolleborasdávdda ožžot, leat eatnašat badjel 55-jagi. Dávda ovdána uhca šattalmasaiguin, polyhpaiguin, čolis. Polyhpat leat dábálaččat, ja juohke njealját 55-jahkásaččas leat dakkárat.

Eanaš polyhpat eai givssit, muhto muhtimat sáhttet stuorrut ja dađis ovdánit borasdávdan. Borasdávdda čolis sáhtá leat váttis fuomášit. Dávdamearkkat ihtet manjit ja daid sáhtá álkut malssidit dábálaš čovjebákčasiiguin.

Čolleborasdávdda dávdamearkkat sáhttet

- Earándábit rivdet
- čolli ii oro guorrame albma láhkai
- čovjebákčasat
- varra earánis
- geahppu

Jus dovddat dákkár čovjebákčasiid, de berret doaktáriin váldit oktavuoda. Dalle it galgga vuordit bovdehusa screenenprográmmii.

Polyhpat lea uhca šattalmasat čolis.

Árbálašvuohta: Borasdávdda várra lassána jus soapmášis du lagamuš sogalaččain lea dahje lea leamaš čolleborasdávda. Eanaš háviid datte oažžu dávda vaikke dat ii leat leamaš earáin sogas.

Eallinvuohki: Várre lassana go lea menddo lossat, uhccán lihka, uhccán fiber biepmus, atná duhpáha ja juhka alkohola. Muhto vaikke ealátge dearvvašlaččat, de dat ii ge leat dákádus borasdávdda vuostá čolis.

Mii lea čollescreenen?

Eará sátni screenemis lea hivvodatiskadeapmi. Screenen mearkkaša ohat juoida mii lea čihkosis. Čollescreenema bokte ohca čolis borasdávdda ja borasdávdda álgodásiid. Ulbmilin lea dáid gávdat ovdal go dat givssidišgohtet.

Varraiskkus earánis lea čolleborasdávdda dábálemos screenenvuohki. Eatnašii geat servet eat vuote maidege eahpedábálaččaid. Soapmášat fertjit eanet iskkaduvvot, ja soapmášii čájehuvvot ahte leat polyhpat dahje borasdávda.

Man beakti lea čollescreenen?

Mis eai leat sihkkaris logut dasa man beakti eará varraiskosa screenen lea, muhto jáhkkit ahte jápminvárre čolleborasdávddas vuoliduvvo sullii 25 proseanttain.

Dát mearkkaša ahte

- 1000 55-jahkásaččaid gaskkas soitet 3–4 jápmit čolleborasdávddas 10 jagi áiggis screenema haga
- 1 sis ii soaitte jápmit čolleborasdávddain jus searvvašii screenenprográmmii

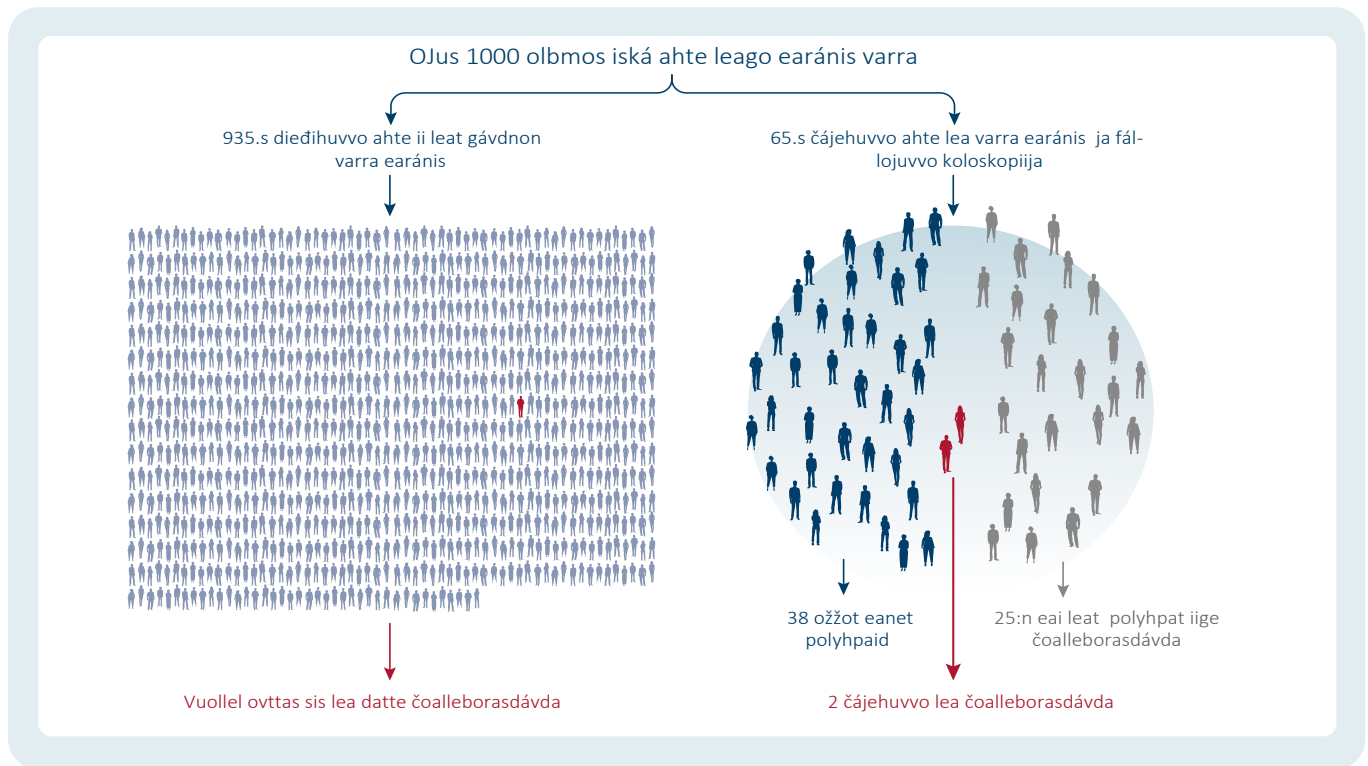
Dasa lassan fuobmájit eambbohin borasdávddaid árat dásis. Ja dalle šadda dálkkodeapmi sakka geahppasat

Gii ii berrešii searvat?

Jus leat dárkkistanhoidus koloskopijain ovdamearkka dihtii borasdávdda, polyhpaid dahje inflammatoralaš čovjedávddain, de it dárbbas searvat Čollescreenenprográmmii.

Jus dus ležžet duodalaš bissovaš dávdad, de sáhttet heajot bealit leat stuorát go ávkin searvat. Jus leat eahpesihkar dasa ahte guoská go dát dutnje, de berrešit fástadoaktárin ságastallat ahte leago čollescreenen dutnje guoskevaš.

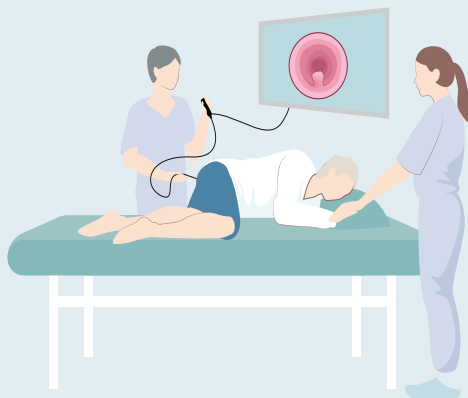
Iskkus leago earánis varra

Borasdávdašattalmasat ja polyhpaid sáhttet vardit. Screeneniskkus sáhtta čájehit veaháš vara earánis maid ieš it sáhte oaidnit. Iskkadanbieregasiid ja bagadusa sáddet dutnje boasta mielde. Iskosa válddat ieš ruovttus. Dasto sáddet iskosa laboratoriai analysii.

1000 olbmos geat midjiide sáddejit earániskosa, ožžot sullii 65 dieđu gos čájehuvvo ahte earánis lea varra. Sidjiide fállat joatkit iskkadeami koloskopiijain buohcceviesus.

Koloskopiija

lea iskkadeapmi mii buohcceviesus čađahuvvo. Geavahuvvo seakka šlänga mas geažis lea uhca kameraš, ja mii jođihuvvo sisa bahtačoaali čađa. Dán dahká go áigu čoaali siskkobeale iskkadit.

Koloskopiijas sáhtta gođusiskosiid váldit čoaalis bidjan dihtii diagnosa, ja sáhtta váldit eret polyhpaid. Go polyhpaid váldá eret, de sáhtta hehttet ahte dat manjil šaddet borasdávda.

Jus ii gávna earánis vara, de fállat dutnje earániskosa juohke nuppi jagi dassái go deavddát 65 jagi. Geardduhettiin iskosa lasihuvvo vejolašvuohta fuomášit borasdávda ja borasdávda álgodásiid čoaalis.

Leago dát juoga dutnje?

Čoallescreenenprográmmii searvan vuolida čolleborasdávda jápma vára. Muhto eatnašiin geaid iská, ii gávna maidege boastut. Čoallescreenemis sáhttet datte leat heajos bealit:

- Soapmásat sáhttet dovdat balu vuorddedettiin earániskosa bohtosa dahje koloskopiijadiimmu.
- Okta njealljásis dovdá bákčasa koloskopiijas. Dalle sáhtta sutnje fállat bávččasláivudeaddji dálkasiid.
- Koloskopiija ja polyhpaid eretváldin mearkkaša váttisvuođaid vára. 1000 koloskopiijain sáhttet sullii 1-7:s čuožžilit váttisvuođat nugo vardimat dahje ráigi čoaalis.
- Screenen sáhtta čájehit borasdávda ja polyhpaid mat muđui eai livčče du givssidan eallinagistat. Searvadettiin screenenprográmmii sáhtat dan dihte ožžut divššu maid váseidin ii dárbbas.
- Ii gávna buot borasdávdašattalmasaid dahje polyhpaid screenema bokte. Danne ii dáhkit screenenprográmmii searvan ahte it oaččo borasdávda manjil eallimis.